

fanbeligt ikke udgaaer fra en enkelt Idealist eller anden saadan Person, men fra den store Befolkning, og som finder stor Tilslutning i Parlamentet, en Bevægelse, som hviler paa den Ansæelse, at man skylder Publicum at tilføre dets Interesser ved en Statsdrift af Jernbanerne. Hvis nu Stemmningen i saa Henseende ogsaa maatte have forandret sig her i Landet, da forekommer det mig ganske naturligt, thi vi have haft ikke saa Exempler paa, hvorledes en enkelt Industri og enkelte Byer kunne blive favoriserede paa en anden Industries og andre Byers Befordring ved den næsten uindskrænkede Ret, som de private Selskaber have til at fastsætte Taxter og Fartplaner. Der er endnu Gæ, som jeg med Hensyn til dette Spørgsmaal vil fremhæve. Dengang da vi foretog Forandringer i den jydsk Jernbanelov, gik da der fandt Forhandlinger Sted angaaende de syenske jydsk Jernbaners Anlæg, vare Alle af den Mening, at det vilde være overordentligt risicabelt for Staten at gaae ind paa at have Noget med disse Jernbaners Drift at bestille, fordi de antoges umuligt at kunne betale sig. Men nu viser det sig jo, at de betale sig meget godt. Hvorfor skal man da ikke nu hellere lade Staten tage hele Aflyttet af dem end lade det private Selskab overtage deres Drift? Svad der fra Statens Standpunkt imidlertid forekommer mig at være endnu mere afgjørende og alt overveieende, er, at Staten ikke bør give Dispositionsretten over et Activ paa 18 Millioner ud af sin Haand; i Anvendelsen af denne AnlægsCapital paa 18 Millioner fra Statens Side ligger den første Spire til, at vi nødvendigvis maae komme til en Statsdrift. Jeg troer endvidere, at der, netop naar Staten overtager Driften af Jernbanerne, maa kunne indtræde ikke ubetydelige Besparelser i Forvaltningsvæsenet. Jeg troer saaledes, at det er naturligt og rigtigt, jo mere vort Jernbanelvæsen udvikler sig, desto mere at sammensmelte det med Telegraphvæsenet og Postvæsenet, saaledes som ogsaa den ærede første Taler idag (Bloug) har udviklet; jeg troer, at man naturligvis med noget mere Assistance, end der nu gives, kunde overdrage til Jernbanestationsforstanderne at være Telegraphbestyrere og Postmestere, hvorved en Deel særlige Postmestere

veder kunde indbrages, og hvorved der kunde bespares omtrent 150,000 Rd. om Aaret eller i alt Fald en betydelig Sum. Derimod kan jeg ikke nægte, at jeg ikke er ganske enig med den samme ærede Taler, naar han ønskede den samlede Bestyrelse af Post-, Telegraph- og Jernbanelvæsenet henlagt under Finansministeriet. Nei, jeg troer, at det er hensigtsmæssigere at henlægge det Hele under Indenrigsministeriet, thi derved vil man komme bort fra at betragte disse Institutioner som Indtægtskilber. Vi have i Jylland lidt og lide endnu ikke saa lidt under Finansministeriets Betragtning af Postvæsenet som en Indtægtskilbe. Jeg skal saaledes nævne, at vi fra Mellemjylland ere tvungne til at gaae over Aarhus, fordi vi skulle benytte Postampskibet, hvorimod den Diligencebefordring, som er indrettet der, og som skulde befordre Personer, aldeles ikke kan benyttes, fordi den bruger langt længere Tid til at befordre de Reisende til Kjøbenhavn, end de ellers vilde bruge. Dog dette tør jeg naturligvis ikke dvæle ved under nærværende Sag. — Jeg skal slutte med den Bemærkning, at jeg haaber, at de ærede Herrer, naar de ret see paa denne Sag, ville erkjende, at det ikke er nogen jydsk Particularisme, der taler ud af min Mund, men at det kun er et berettiget Hensyn til de enkelte Landsdeles Læve, som jeg søger at forsvare.

Andræ: Da jeg igaar begjærede Ordet, som nu er givet mig, havde jeg ikke hørt det Foredrag, som senere fremkom fra den ærede 2det Medlem for Kjøbenhavn (Krieger), og som udtalte, hvad jeg antog for at være Hovedsagen i dette Spørgsmaal. Havde jeg nu kun hørt dette Foredrag, vilde jeg sandsynligvis ikke have følt mig foranlediget til ogsaa at føie mine Bemærkninger til den allerede vidtdeelte Discussion, men efterat jeg nu har erfaret, at den af ham fremsatte Mening tilskyndende ikke just har gjort meget stort Indtryk og tildeels er blevet misforstaaet, saa finder jeg det dog ganske rimeligt, at jeg benytter mig af den mig nu givne Leilighed til ibetvælst at forsøge paa noget stærkere at fremhæve, hvad jeg troer er det egentlige Væsentlige ved Sagen. Ved første Dikast kunde det jo synes,